

Interview Cor Smit

Cor Smit (1954) is geboren en getogen in Schiedam. Hij kwam naar Leiden om geschiedenis te studeren. Aanvankelijk had Cor geen zin om naar Leiden te gaan, omdat hij dacht dat het een elitaire stad was, bewoond door corpsballen. Schiedam was daarentegen namelijk een vervallen fabrieksstadje. 'Toch belandde ik uiteindelijk in Leiden en tot mijn verrassing ontdekte ik dat Leiden eigenlijk net zo'n verpauperde fabrieksstad was als Schiedam, met als verschil dat er ook een universiteit aan hing,' aldus Cor. 'Dat eerste aspect maakte dat ik me direct thuis voelde, omdat ik merkte dat de stad helemaal niet zo elitair was als ik dacht.'

Tijdens zijn studie raakte Cor al snel betrokken bij de stad zelf. 'Als student was ik actief als activist. Binnen een jaar sloot ik me aan bij Release, een alternatieve hulporganisatie waar we ons bezighielden met het bestrijden van misstanden in de samenleving, zoals de zorg voor weglopers, kraakacties en de psychiatrie. Via Release kwam ik in contact met een organisatie van werkende jongeren en werkte ik met hen samen. Vanwege mijn betrokkenheid bij de stad duurde mijn studie vrij lang (10 jaar), maar dat vond ik het zeker waard.'

Op een gegeven moment richtte Cor zich vooral op de geschiedenis van Leiden. 'Binnen de geschiedenisafdeling hadden we een linkse actiegroep en een van de dingen die we deden, was onderzoek doen naar de geschiedenis van Leiden. We vonden dat we als studenten iets moesten doen voor de stad zelf, voor de gewone mensen,' verteld Cor.

In het begin werkte hij verschillende baantjes. Cor was actief in het sociaal-cultureel werk en werkte ook 10 jaar bij de gemeente. In zijn vrije tijd schreef hij artikelen en deed hij onderzoek. Hij was betrokken bij een stichting voor sociaal-economische geschiedenis en een stichting voor industrieel erfgoed in Leiden. 'Tijdens mijn werk bij de gemeente vroeg mijn directeur me om een boek te schrijven over het werkgebied van de gemeente door de eeuwen heen. Dat boek werd een groot succes. Ik richt me nooit op een specifieke doelgroep, maar probeer toegankelijk en begrijpelijk te schrijven om een breder publiek aan te spreken. Dat lukt voor mijn gevoel altijd wel.'

In 2002 besloot Cor zijn baan bij de gemeente op te zeggen en als zelfstandig historicus te starten. Op dat moment had hij al enige bekendheid verworven in zijn vakgebied. 'Gedurende de periode van 2002 tot vorig jaar (2021) heb ik voornamelijk in opdracht veel boeken geschreven. Daarnaast combineer ik mijn werk vaak met het organiseren van stadswandelingen en het geven van lezingen, omdat ik naast het onderzoeken en schrijven graag in contact ben met mensen.'

Turks Archief

Cor werkte ongeveer 6 à 7 jaar als directe assistent van de wethouder van Leiden. Destijds zette Leiden zich actief in voor de opvang van vluchtelingen. Middelen werden toegewezen aan diverse projecten en groepen om het draagvlak voor activiteiten voor vluchtelingen te vergroten. 'Op een dag verscheen Emine, een jong meisje van ongeveer 16 jaar oud, namens de Turkse gemeenschap. Ze bleek een geweldige organisator te zijn en we werkten nauw samen. Sindsdien hebben we regelmatig contact gehouden,' vertelt Cor enthousiast. 'Emine bracht het idee naar voren om verschillende initiatieven te starten met betrekking tot geschiedenis, erfgoed en de relatie tussen Nederlanders en Turkse migranten.

Ze vroeg me om mee te werken aan een prachtig boekje genaamd "De toekomst zal veel beter zijn", dat de ervaringen van de eerste Turkse migranten belicht. Naast dat ik waarde hecht aan mijn zelfgeschreven artikel in het boek, raakten vooral de verhalen van de mensen uit de eerste generatie me diep en bezorgden me regelmatig een brok in de keel. Het was enorm interessant om te lezen over wat ze mee hebben gemaakt'.

Later werkte Cor met Emine samen aan een boek genaamd "Leiden en de Verheven Porte", dat de geschiedenis van de relaties tussen Leiden en de Turkse wereld behandelt. 'Emine stelde toen voor om ook een website op te zetten en kwam opnieuw naar mij toe voor een samenwerking. Ik heb me voornamelijk gericht op de historische bijdrage en de sporen van Turkse aanwezigheid door de jaren heen onderzocht en er verhalen over geschreven.'

De website groeide uit tot een prachtig project, waar dankzij Emine's idee veel van deze waardevolle verhalen bewaard zijn gebleven. 'Het fascineert me dat, ondanks de perceptie van een grote kloof tussen Nederlanders en Turkse mensen, we eigenlijk al eeuwenlang samen geschiedenis schrijven. Deze ontdekking heeft me altijd al enorm aangesproken.' Cor vindt het belangrijk dat Nederlanders zich bewust kunnen worden van de Turkse en islamitische invloeden in Leiden, en dat mensen van Turkse afkomst zich kunnen herkennen in de Nederlandse samenleving door middel van de gearchiveerde geschiedenis.

Nina Oomen

Leiden, 9 juni 2023